
ПРАВЕДНИКИ

Чмихало Марія Антонівна (1888-1974)

Чмихало Пантелеймон Васильович (1888-1967)

Стріла (Чмихало) Олена Пантелеймонівна (1912-1982)

ВРЯТОВАНІ

Чмихало Валентин Олександрович (1936)

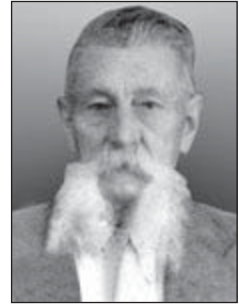
Богуславська (Чмихало) Людмила Олександрівна (1937)

О.П. Стріла

М.А. Чмихало

П.В. Чмихало

Олена Пантелеймонівна Стріла дружила з Марією Кацис, дружиною її брата Олександра, який воював на фронті.

29 вересня Марія з дітьми, чотирирічною Людою і п'ятирічним Валентином, йшла на Сирець разом з іншими євреями Києва. Їх проводжала Олена. На вулиці Мельникова, передбачаючи трагедію і почувши крики тих, які йшли попереду, вона забрала у Марії дітей. Олена показала поліцаєві паспорт, де було вказано, що вона – українка, хоча мати її була полькою. Поліцай випустив її з дітьми за оточення. Вони повернулися додому на Золотоустівську, 45.

Допомагали ховати і берегти дітей її батьки – Пантелеймон Васильович і Марія Антонівна Чмихали, які жили в будинку навпроти. Коли Олена ходила селами у пошуках продуктів, внуки довго жили у них. У Києві ставало все небезпечніше, Олена ховала дітей по селах у знайомих і малознайомих людей. Вдома під опікою батьків залишався її однорічний син Олег.

У листопаді 1943 року Київ звільнили від фашистів, і життя поступово ввійшло у свої береги.

Повернувся з фронту батько дітей – Олександр Пантелеймонович Чмихало. Він переїхав до Львова і, повторно одружившись, 1948 року забрав своїх дітей.

Люда з відзнакою закінчила школу і залізничний технікум, через хвороби пішла з четвертого курсу Львівського інституту залізничного транспорту, де вчилася заочно. Все життя до виходу на пенсію працювала в управлінні Львівської залізниці. Виростила доньку. Зараз Людмила Олександрівна Богуславська живе у Львові.

Валентин теж закінчив залізничний технікум, а потім і Львівський поліграфічний інститут. Працював в Києві, де живе і зараз. Має доньку і внуків.

Вони обоє підтримують родинні стосунки з сином і онуком своїх рятівників – двоюрідним братом, Олегом Івановичем Стрілою, киянином.

2001 року рятівникам дітей присвоєні звання «Праведник Бабиного Яру».